

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในคดีเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ : ศึกษาปัญหากรณีรับทรัพย์และทำลายทรัพย์
ชื่อผู้เขียน	กิตติโชติ ทัพวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สุทธิพล ทวีชัยการ
สาขาวิชา	นิติศาสตร์ (กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาเกี่ยวกับ “มาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่ง ในส่วนของการรับทรัพย์และการทำลายทรัพย์” โดยศึกษาเฉพาะมาตรการที่ใช้ในกฎหมายเครื่องหมายการค้าและกฎหมายลิขสิทธิ์ ซึ่งปัญหาในเรื่องนี้คือ ประเทศไทยในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการที่ใช้ในการกำจัดทรัพย์สินละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาด้วยการทำลายทรัพย์ในการฟ้องร้องทางแพ่ง โดยในขณะนี้ยังมีเพียงมาตรการทางอาญาที่ใช้ในการรับทรัพย์คืนของผู้กระทำความผิดและให้ทรัพย์สินนั้นตกแก่แผ่นดินเท่านั้น ดังนั้น หากผู้เป็นเจ้าของสิทธิต้องการจะฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งเพียงอย่างเดียวก็จะไม่ได้รับการเยียวยาด้วยการกำจัดให้ทรัพย์สินที่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาสูญสลายไปอันเป็นการป้องกันมิให้ทรัพย์สินนั้นถูกนำกลับเข้าสู่ตลาดอีกได้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้วิเคราะห์ถึงแนวคิด หลักกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติ รวมทั้งข้อดีข้อเสียของการนำเอามาตรการทำลายทรัพย์ทางแพ่งมาเป็นเครื่องมือในการเยียวยาความเสียหายให้แก่เจ้าของสิทธิ และโดยที่มาตรการดังกล่าวยังไม่มีบัญญัติไว้ในกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ดังนั้น เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงเริ่มต้นด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด หลักกฎหมาย และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการการเยียวยาความเสียหายทั่วไปทางแพ่ง การเยียวยาความเสียหายในคดีทรัพย์สินทางปัญญา และกล่าวเฉพาะถึงความเป็นมาของมาตรการรับทรัพย์และทำลายทรัพย์ในประเทศไทย ต่อจากนั้นจึงเปรียบเทียบมาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งในส่วนของผู้เจ้าของเครื่องหมายการค้าและผู้เจ้าของลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทยและการเยียวยาความเสียหายของกฎหมายต่างประเทศ เช่น กฎหมายของประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน โดยนำเอาหลักเกณฑ์ความตกลงทริปส์ (TRIPS) ในเรื่องการเยียวยาความเสียหายทางแพ่ง อันเป็นบรรทัดฐานที่ประเทศภาคีสมาชิกยึดถือปฏิบัติ เป็นเกณฑ์พิจารณาเปรียบเทียบ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพบว่า ความตกลงทริปส์มีมาตรการเยียวยาปกป้องสิทธิของผู้ทรงสิทธิอย่างกว้างขวาง โดยมีหลักการสำคัญคือให้มีการเยียวยาความเสียหายที่รวดเร็วเพื่อป้องกันการละเมิดต่อไป และกระบวนการบังคับใช้สิทธิต้องเป็นธรรม ไม่ยุ่งยากซับซ้อน และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูง ซึ่งในทางแพ่งนอกจากการทำให้ยุติการละเมิดและการให้ชดเชยค่าเสียหายแล้ว การเยียวยาความเสียหายอื่นยังกำหนดให้ศาลมีอำนาจที่จะสั่งกำจัดทั้งสินค้าที่ละเมิดออกนอกช่องทางพาณิชย์และการสั่งทำลายทรัพย์สินนั้นด้วย และปรากฏว่าประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเยอรมัน มีมาตรการในการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งซึ่งรวมทั้งการให้อำนาจศาลในการสั่งให้ทำลายสินค้าที่ละเมิดทั้งในกฎหมายเครื่องหมายการค้าและกฎหมายลิขสิทธิ์ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดเป็นเหตุผลสนับสนุนว่ากฎหมายเครื่องหมายการค้าและกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยยังขาดมาตรการเยียวยาความเสียหายทางแพ่งด้วยการทำลายทรัพย์สิน และอาจเพิ่มเติมมาตรการดังกล่าวเข้าไปในกฎหมายไทยได้โดยไม่เป็นการเกินเลยไปกว่าระดับที่นานาประเทศปฏิบัติ

สำหรับมาตรการการริบทรัพย์สินและการทำลายทรัพย์สินที่กฎหมายไทยมีอยู่นั้น ไม่ว่าจะเป็นกรณีตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 หรือพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 เป็นมาตรการทางอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวเองกับต้องอาศัยประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ทั้งต้องนำเอากฎระเบียบอื่นมาใช้จึงบรรลุผลท้ายสุดถึงการทำลายทรัพย์สินได้ เจ้าของสิทธิจึงต้องดำเนินคดีผู้ละเมิดสิทธิทั้งทางแพ่งและทางอาญา เป็นการไม่สะดวก ยุ่งยากซับซ้อน และเสียค่าใช้จ่ายสูง เมื่อวิเคราะห์กฎหมายในปัจจุบันและข้อดีข้อเสียตลอดจนประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นต้องบัญญัติให้ศาลมีอำนาจในการออกคำสั่งให้มีการทำลายทรัพย์สินที่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในคดีแพ่ง ซึ่งการบัญญัติให้มีมาตรการทำลายในคดีแพ่งดังกล่าวสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องบัญญัติให้มีการริบทรัพย์สินที่ละเมิดก่อน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้แก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 และพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายระบุให้อำนาจแก่เจ้าของสิทธิในการดำเนินคดีแพ่งแก่ผู้ละเมิดสิทธิที่จะมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทำลายทรัพย์สินที่ละเมิดได้ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ละเมิดสิทธิ

Thesis Title: Remedial Measures for Civil Damage in Cases of Trademark and Copyright : A Study of Problems on Property Forfeiture and Destruction

Author: Kittichote Thapvongse

Thesis Advisor: Dr. Suthiphol Thaweechaikarn

Department: Law (Private Law and Business Law)

Academic Year: 2005

ABSTRACT

This thesis is a study of "Remedial Measures for Civil Damage relating to the Property Forfeiture and Destruction" by focusing merely on measures which are implemented in the laws of trademark and copyright. The problems in this regard are that at present, no any measures in Thailand are used to destroy the infringing intellectual properties through the property destruction under the civil litigation. Only penal measures have currently been enforced to forfeit the offender's properties and to vest such properties in the State. Therefore, if a right owner wants to sue or proceed on only a civil case, he or she will not be entitled to remedies through the exclusion and destruction of infringing intellectual properties. This is the way to exclude or prevent such properties from the market.

In this thesis, the concepts, legal principles and practices are analyzed together with the advantages and disadvantages for the implementation of civil measures to destroy properties as a remedial tool for the damage by a right owner. Moreover, since the said measures have not yet been provided in Thai intellectual property laws, the contents of this thesis aim to initially provide the information in connection with the concepts, legal principles and practices relating to remedial measures for the general civil damage, remedies for damage in intellectual property cases and the background of measures to forfeit and destroy properties in Thailand. Subsequently, remedial measures for the civil damage of trademark and copyright owners under Thai legislations are compared with the said remedial measures for damage under legislations of other countries, such as: England, the United States of America and Germany. The principles in the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS) regarding remedies

for civil damage, which are normally and consecutively practiced by member countries, are applied as a guideline for this comparison.

It is found from this comparative analysis that TRIPS agreement provides a wide range of remedial measures to protect rights of the right holders. The said measures are based on the main principles that the damage shall be rapidly remedied to protect further infringements and the right enforcement shall be fair, uncomplicated and inexpensive. In civil area, apart from the suppression of infringement and the compensation for damages, other damage remedies are prescribed to vest the power to the Courts to order to get rid of or dispose the infringing goods from the commercial channels as well as to destroy such properties. It is also found that in England, the United States of America and Germany, remedial measures for civil damage are implemented and the Courts are vested the power to order the destruction of infringing goods under both trademark and copyright laws. The entire information implies and suggests that Thailand's trademark and copyright legislations lack remedial measures for civil damage through the property destruction and the said measures should be added in Thai legislations with the same level of normal practice by other countries.

The existing measures of property forfeiture and destruction under Thai legislations, either Trademark Act, B.E. 2534 (1991) or Copyright Act, B.E. 2537 (1994), are penal measures. They are provided in the said Acts and are enforced by virtue of the Penal Code together with other rules and regulations. Subsequently, the process of property destruction is finally achieved. The right owner has to pursue both civil and criminal actions against the alleged infringer, which is inconvenient, complicated and expensive. When the existing legislations and the advantages and disadvantages together with benefits to be entitled by all parties are analyzed, it is, in the author's opinion, necessary that the power be prescribed to vest to the Courts in rendering the order to destroy the infringing goods in intellectual properties for civil cases. Under the said provisions of destruction measures for civil cases, such measures can be proceeded on without any prior provisions to forfeit infringing goods. Therefore, it is suggested that the Trademark Act, B.E. 2534 (1991) and the Copy Right Act, B.E. 2537 (1994) be amended by adding the legal provisions stipulating to vest the power to the right owner who is pursuing the civil action against the alleged infringer in filing the application for the Court's order to destroy the infringing goods without pursuing criminal action against the alleged infringer.